

DRUGA STRANA KOSOVA *Danas*

**Izvodi iz Danasovih
Instagram
intervjua uživo,
sagovornici:**

- ⇒ **Florijan Čehaja**
- ⇒ **Ismet Sijarina**
- ⇒ **Lazar Rakić**
- ⇒ **Baškim Fazliu**
- ⇒ **Miodrag
Marinković**
- ⇒ **Nesim
Madžuni**
- ⇒ **Đurđica
Kazić**
- ⇒ **Marko Rakić**
- ⇒ **Jovana
Radosavljević**
- ⇒ **Ron Đinovci**

Reditelj i profesor režije
na Fakultetu umetnosti u Prištini

Ismet Sijarina: Političari komplikuju stvari

Kad god političari treba da donesu neku odluku ili da nešto reše, stvari se zakomplikuju, poručio je Ismet Sijarina, reditelj i profesor režije na Fakultetu umetnosti u Prištini. Na pitanje kada će saradnja između kosovskih i srpskih filmskih radnika biti moguća, Sijarina je odgovorio da se ona već dešava, te da se oni susreću na međunarodnim festivalima.

Prema njegovim rečima, na individualnom planu je sve moguće, ali nailaze na prepreke na institucionalnom nivou.

Nemoguće je ostvariti saradnju između kosovskog i srpskog filmskog centra, jer institucionalno ili pravno mi ne postojimo za srpski filmski centar. Na festivalima uvek nekako završimo do kasno u noć sa srpskim filmadžijama, rediteljima i producentima i sklapamo mnoga prijateljstva. Međutim, kada je reč o institucijama, to je veoma teško, naveo je Sijarina i dodao da se nada

da će u budućnosti biti uklonjene prepreke sa kojima se svakodnevno suočavaju.

On je za pratioce Danasa na Instagramu opisao svoje iskustvo snimanja scena za svoj film u Beogradu. Sijarina je objasnio da je to učinio poluilegalno, jer legalno, iz pomenutih razloga, nisu mogli da snimaju u Beogradu, čak ni da upitaju za dozvolu.

Srećom, moj film je bio sniman u koprodukciji Kosova, Severne Makedonije i Albanije. Pronašli smo neke prijatelje koji su

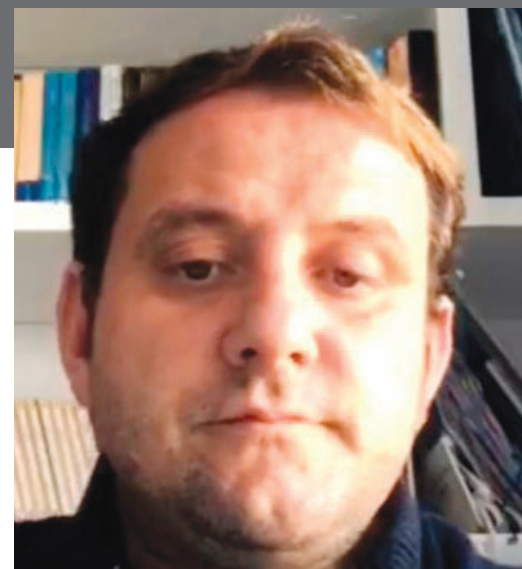
uvek spremni da pomognu i da nam asistiraju. Ja sam se zapravo skrivao među ostalim ljudima na setu, a drugi čovek je glumio reditelja. On je radio šta god sam ga zamolio da uradi, a ja sam bio samo jedan od članova ekipe. Bilo je prilično zabavno. Snimali smo ispred srpskog parlamenta jednu veoma kratku scenu i niko nas nije prekidao. Da se to događalo ispred kosovske skupštine, policajac bi se pojavio i pitao 'šta to radite', ispričao je Sijarina. **M. D. M.**

Dobri odnosi sa Glavonićem

Upitan da li je upoznat sa radom nekog mladog srpskog reditelja, on je odgovorio da sa mnogima jeste i izdvojio Ognjena Glavonića kao jednog sa kojim ima veoma dobre odnose, s obzirom na to da su zajedno učestvovali na mnogim festivalima. „On je odličan filmski stvaralac, veoma uspešan. I sa drugima se srećem na festivalima i upoznat sam sa njihovim odličnim radovima. Srpskom filmu odlično ide, mnogo bolje nego našem. Međutim, naša kinematografija je nova. Za dvadeset godina, od 1987. do 2006. godine mi nismo snimili nijedan film, jer su naše institucije bile izopštene od strane tadašnje srpske vlade. Potrebno je vreme da se ispuni taj jaz“, zaključio je Sijarina.

Predsednik UO Kosovskog centra
za bezbednosne studije iz Prištine

Florijan Čehaja: Zamrznut konflikt je najgore rešenje

Postoji nekoliko scenarija kada je reč o odnosu Srbija-Kosovo. Prema prvom scenariju, dve strane će postići sveobuhvatan sporazum, što bi predstavljalo pozitivan ishod pregovora. Druga opcija bila bi nešto što se može nazvati „polusporazumom“, dakle dogovor o pojedinim pitanjima, a treći scenario, koji mi se čini veoma mogućim, jeste zamrznuti konflikt. U slučaju zamrznutog konflikta tenzije bi se pojačale, Kosovo bi nastavilo da postoji, ali bi se veoma slabo razvijalo. U tom kontekstu moguće su dve „mračne opcije“ - da snage Srbije okupiraju sever Kosova i uspostave „novu realnost na terenu“, a da KFOR na to ne reaguje, a drugo da takva akcija Srbije „gurne“ Kosovo u ujedinjenje sa Albanijom, što bi predstavljalo poslednju opciju, rekao je Florijan Čehaja, predsednik Upravnog odbora Kosovskog centra za bezbednosne studije iz Prištine.

Kako je napomenuo: „U slučaju nepostizanja bilo kakvog dogovora, odnosno formalizacije zamrznutog konflikta, otvorila bi se vrata za negativno mešanje faktora izvan EU, poput Rusije i Kine u unutrašnje stvari Kosova.“

Neće biti Republike Srpske na Kosovu

Čehaja je istakao da veruje da će Asocijacija opština sa srpskom većinom biti formirana, uprkos otporu najvećeg dela kosovske javnosti. „Mislim da Asocijacija treba da bude formirana, tako da garantuje veća prava za Srbe, ali da ne bude iskorišćena da učini kosovski sistem nefunkcionalnim... Takve bojazni treba da budu uvažene. Treba se, stoga, postarati da Asocijacija ne bude na štetu interesa većinskog stanovništva na Kosovu... Sigurno je da neće biti Republike Srpske na Kosovu, kako to često priželjkuje srpska elita“, konstatovao je on.

Odgovarajući na pitanje veruje li da je u skorije vreme moguće postići sveobuhvatan sporazum o normalizaciji odnosa Beograda i Prištine, sagovornik Danasa naveo je da „postoji šansa za dogovor jer je to u interesu i međunarodne zajednice“.

„EU je već zacrtala neke vremenske odrednice za postizanje sporazuma, želela bi da se to desi do proleća, ali Unija nema trenutno mnogo toga da ponudi ni Kosovu ni Srbiji - vizna liberalizacija za Kosovo nije na vidiku, niti članstvo Srbije u EU... Dakle, potrebno je i da Unija da određene podsticaje, ali i da postoji volja dveju strana za sporazumom. Mislim da na Kosovu takva volja postoji, ali da se volja zasniva na uverenju da Srbija treba da prizna Kosovo i da Kosovo potom postane član EU i drugih međunarodnih organizacija, dok bi za Srbiju sporazum značio „trofej“ pred međunarodnom zajednicom. Čini mi se da je Srbija manje voljna da reši pitanje Kosova, već da joj trenutno više odgovora zamrznuti konflikt. Predsednik Vučić je svestan toga da bi mu postizanje sporazuma donelo i negativne poene u javnosti pred predsedničke izbore, što on ne želi da se dogodi“, precizirao je Čehaja.

M. S.

Programski rukovodilac Centra za alternativno
rešavanje sporova iz Kosovske Mitrovice

Lazar Rakić: Moguće je da SAD prepuste „palicu“ Evropi

Ranije smo imali jednu unipolarnu politiku gde su Evropa i SAD, kao dve najveće sile iz zapadnog korpusa, bile „na istoj liniji“. Promena koju je doneo Donald Trump odnosila se na to da je došlo do određenih disonantnih tonova između „te linije“, što je ostavilo manevarski prostor vlasti u Beogradu da drugačije zastupa svoje interese. Ne treba zanemariti ni to da je Trampova administracija bila raspoložena za transakcionu politiku - „ja tebi, ti meni“, što je takođe ostavilo manevarski prostor srpskih vlastima. Kao treći faktor, bitno je napomenuti da u strukturama Demokratske stranke u Americi postoji mnogo veći broj onih ljudi koji se percipiraju kao saveznici Kosova jer je, ipak, Kosovo projekat tih struktura, što će na neki način suziti prostor vladajućoj „garnituri“ u pregovorima sa Kosovom, kazao je Lazar Rakić, programski rukovodilac Centra za alternativno rešavanje sporova iz Kosovske Mitrovice, govoreći o promeni na predsedničkoj funkciji u SAD.

Naš sagovornik je ocenio da, što se tiče dijaloga, ne mora nužno da znači da

će Amerika biti uključena u proces pregovora u onoj meri u kojoj je to dosadašnja administracija bila, „već da će, na-prosto, SAD prepustiti tu palicu Evropi, kao što je to bilo nekada, gde će se Brisel baviti tim pitanjem, a SAD će služiti kao određena vrsta podrške u tom prostoru i očekujem da će biti manje disonantnih tonova između Evrope i SAD“.

- Biće potreban određeni period da

Problem s pasošima

Odgovarajući na pitanje jednog od pratilaca Danasa na Instagramu o problemima Srba sa severa Kosova koji imaju pasoše Srbije, Rakić je ukazao: „Kada je Srbija dobila viznu liberalizaciju, i stanovnici KiM su vadili srpske pasoše. Nakon toga, EU je tražila od Srbije da taj problem reši jer se suočavala sa ogromnom emigracijom sa Kosova. I to da problem bude rešen tako da Kosovo bude izuzeto iz vizne liberalizacije, pa je Vlada Srbije donela uredbu po kojoj naše pasoše ne izdaju policijske uprave, već je stvoreno novo odeljenje, nazvano Koordinaciona uprava, i ono je počelo da izdaje pasoše za nas i ti pasoši su i dalje izuzeti iz bezviznog režima. Ljudi su se puno žalili na to, ali Vlada Srbije nije zainteresovana da taj problem reši.“

se nova američka administracija na čelu sa Džozefom Bajdenom „uhoda“, tako da ne očekujem neka velika trvenja i promene u narednih pola godine, objasnio je Rakić.

Sagovornik Danasa nije isključio ni mogućnost da zbog različitih gledišta Beograda i Prištine o Zajednici srpskih opština bude prekinut Briselski dijalog, koji se sada vodi pod okriljem specijalnog predstavnika EU Miroslava Lajčaka.

- Glavna tačka neslaganja u Briselskom dijalogu glasi da li najpre treba potpisati sveobuhvatni sporazum, pa onda raditi na implementaciji, ili prvo treba implementirati ZSO pa nakon toga potpisati sporazum o sveobuhvatnoj normalizaciji. Beograd drži tu drugu liniju jer postoji određena doza nepoverenja - sporazum o ZSO je potpisan pre pet godina, a ZSO još nije formirana, kazao je Rakić.

M. S.

Prevodilac i aktivista iz Prištine

Baškim Fazliu: Nedostatak informacija je ekstreman

Ljudi se ne poznaju, projekcije jednih o drugima su često banalne, a nedostatak znanja i informacija je toliko ekstreman da ljudi nemaju ni najosnovniju predstavu jedni o drugima. Mora se raditi na tome da ljudi što više komuniciraju, da slobodnije putuju, da dolaze na Kosovo ili u Srbiju, poručio je prevodilac i aktivista iz Prištine Baškim Fazliu.

Upitan kako je javnost na Kosovu reagovala na pobjedu Džozefa Bajdena na izborima u Sjedinjenim Državama, Fazliu je odgovorio da ima utisak da je većini ljudi na Kosovu bilo drago što je Bajden pobedio umesto Trampa, jer smatraju da će se uz Bajdena doći do rešenja koje bi bilo ispravnije i izbalansirano u pristupu SAD.

Na pitanje da li prema njegovom mišljenju Vašingtonski sporazum predstavlja korak napred u odnosima Beograda i Prištine i da li bi njegova primena mogla da bude dovedena u pitanje nakon promene administracije u SAD-u, Fazliu je odgovorio da nije siguran da će sporazum biti doveden u pitanje.

- Ipak je potpisan službeni dokument. SAD su garant, njihovo prisustvo je na neki način

Održavanje „tankih niti“

Upitan koliko je u proteklih desetak godina nevladin sektor u Beogradu i Prištini doprineo približavanju Srba i Albanaca, Fazliu je odgovorio „donekle“, jer, prema njegovim rečima, „nevladin sektor je tu konstantno da bi održao i promovisao odnose između ljudi u Srbiji i na Kosovu“. „Bez napore nevladinog sektora ne bi se ni održale te tanke niti u odnosima i kontaktima koji postoje između ljudi. Međutim, delokrug tih organizacija iz NVO sektora, njihova finansijska moć i uopšte vidljivost nije ogromna i samim tim je njihov učinak ograničen“, napomenuo je on.

postalo vrsta obaveze da postanu strana koja će nadgledati primenu tog sporazuma. Ne mislim da će se SAD nakon promene administracije u Vašingtonu u potpunosti povući iz tog sporazuma. S druge strane, ima tu kvalitetnih rešenja za neke probleme. Na primer, jedna od stvari, pošto se ljudi suočavaju sa jako mnogo svakodnevnih problema, jeste činjenica da će na osnovu tog sporazuma Srbi-

ja biti u obavezi da priznaje diplome koje su izdavali kosovski univerziteti, istakao je Fazliu i dodao da je to veoma bitno za Albance na jugu Srbije. On je obrazložio da ima mnogo ljudi koji završavaju studije na Kosovu, te da kada žele da se vrate u Preševo, Bujanovac i Medvedu, ne priznaju im se kvalifikacije i oni samim tim ne mogu da počnu da rade.

M. D. M.

Džez bubnjar i kompozitor iz Prištine

Nesim Madžuni: Umetnici moraju da sruše granice

Mi smo umetnici i mi moramo da srušimo te granice. Mi moramo da odlazimo da sviramo u Beograd, oni moraju da sviraju ovde. Od kulture moramo da započnemo dobre odnose sa našim komšilukom. Hajde da zaboravimo šta se dogodilo ovde. Moramo da počnemo da saradujemo u kulturi na mnogo načina, poručio je Nesim Madžuni, džez bubnjar i kompozitor iz Prištine.

Na pitanje da li među mladim muzičarima u Prištini ima onih koji su vole da sviraju džez, Madžuni je rekao da u Prištini to ide sporo, ali da se kreće u dobrom smeru od 2005. godine, kada je tamo organizovan džez festival koji je upriličio jedan od tamošnjih najznačajnijih džez muzičara Ilir Bajri.

- Džez festival je počeo da dovodi neke nove bendove i muzičare iz svih krajeva sveta. Tako je scena od 2005. godine iznedrila mnoge mlade muzičare koji su počeli da se bave produkcijom i da sviraju džez. Tako da od 2005. godine do sada imamo najmanje 15 do 20 džez albuma snimljenih na Kosovu. To znači da džez scena sporo napreduje, ali ima mnogo posla koji treba uraditi kako bi scena izgledala kao ona koju imate vi u Beogradu, ili ona u Skoplju, ili negde drugde širom Balkana, naveo je Madžuni.

Upitan da li je imao priliku da saraduje sa muzičarima iz Srbije i da li je nastupao u Beogradu, on kaže da je u Beogradu svirao pre dve ili tri godine, ali da nikada nije svirao džez.

M. D. M.

Psihološkinja iz NVO

„Žensko pravo“ iz Kosovske Mitrovice

Đurđica Kazić: Ljudi su zabrinuti za zdravlje i bezbednost

Ljudi na Kosovu su već duži vremenski period hronično zabrinuti za zdravlje, i psihičko i fizičko, i za samu bezbednost, odnosno za svoj život, a ova pandemija nas je na neki način na psihološkom nivou podsetila kako je to osećati neizvesnost. Pandemija je upravo to - neizvesna“, navela je Đurđica Kazić, psihološkinja iz NVO „Žensko pravo“ iz Kosovske Mitrovice.

Naša sagovornica je govoreći o psihološkim poteškoćama sa kojima se suočavaju ljudi tokom aktuelne pandemije istakla da je pandemija „nešto što ne možemo da predvidimo i nešto sa čime se nismo do sada suočavali i neka od najčešćih pitanja koja svakome od nas jesu prolazila kroz glavu, bar u toku ovih devet meseci, jesu: kakva je ovo pandemija, kako će se odraziti na naše zdravlje, fizičko i psihičko, kako će se odraziti na naše bližnje, kako se zaštititi, koliko će da traje i da li će se završiti ili ne“...

Odgovarajući na pitanje smatra li da smanjenje i obustava kontakata zbog pandemije dovode do otuđenja među ljudima, Kazić je navela: „Došlo je do nepoverenja prema drugima, jer taj neko pored nas predstavlja potencijalnu opasnost od zaraze i to negativno utiče na međuljudske odnose. Ipak, prema mom mišljenju, odnosi nisu prekinuti, već su odloženi na određeni vremenski period.“

M. S.

Besplatna pomoć

Đurđica Kazić je izjavila da u okviru NVO „Žensko pravo“ pruža besplatnu „psihosocijalnu podršku žrtvama nasilja u porodici“. „Nešto što mogu da podelim jeste da se broj korisnica koje su se javile našoj organizaciji povećao i donekle mi je i jako drago što su ljudi postali svesniji koliko je mentalno i psihičko zdravlje zaista bitno, i da su se nekako i pokrenuli da traže pomoć u tom smislu, da više psiholog nije stigma“, ukazala je sagovornica Danasa.

Programski direktor NVO Aktiv iz Kosovske Mitrovice

Miodrag Marinković: Često se krši pravo na jezik

Problem upotrebe srpskog jezika, kao jednog od zvaničnih jezika na Kosovu, jeste veliki, ogroman, rekao bih, i manifestuje se u svim segmentima života Srba na Kosovu. Tu nisu samo u pitanju loši prevodi, kako se često misli, već imamo i neke slučajeve suštinskih povreda ljudskih prava. Imamo primere suđenja u kojima je jedna od strana srpske nacionalnosti i koja se sprovode bez prevoda, u potpunosti na albanskom jeziku, zatim postoje različiti slučajevi diskriminacija u upravno-sudskim procesima u kojima se Srbima izdaju rešenja, presude, zapisnici i slično, na jeziku koji ne razumeju, poručio je Miodrag Miki Marinković, programski direktor nevladine organizacije Aktiv iz Kosovske Mitrovice, govoreći o projektu „Kreiranje dvojezičnosti Kosova“, koji sprovodi ta organizacija.

Naš sagovornik je istakao da je jedan od najfrapantnijih primera kršenja ljudskih prava u vezi sa jezikom uočen nakon izbijanja covid epidemije, „kada je Vlada Kosova, odnosno njene relevantne institucije, uputstva i mere za suzbijanje epidemije komu-

Nepotizam u administraciji

Marinković je ukazao da je slab mehanizam praćenja primene prava na upotrebu jezika. „Prištinske vlasti su 2012. uspostavile jednu veoma neefikasnu Kancelariju poverenika za jezike. Ta kancelarija, pored neadekvatnih kadrovskih rešenja, ima problem i oko pravne osnove koja joj ne garantuje nezavisnost i slobodu u radu. Između ostalog, poverenika imenuje i smenjuje premijer, pa nema nikakvog govora o slobodi u radu, niti poverenik vidi civilni sektor kao prirodnog saveznika u svom radu. Imamo i nepotizam u državnom aparatu, kada se zapošljavaju prevodioci bez adekvatnog znanja srpskog jezika, a i nedostatak u obrazovnom sistemu, jer se srpski i albanski jezik ne uče uporedo“, napomenuo je sagovornik Danasa.

nicirala isključivo na albanskom jeziku, što je pravilo ogromne probleme srpskoj zajednici“.

On je naveo da je najbitnije što su kosovske institucije „postale opreznije kada je u pitanju srpski jezik, jer je sada mnogo više onih koji ih posmatraju“.

- Primer za to je covid pandemija za koju sam već rekao da u početku nije bilo nikakve komunikacije na srpskom jeziku, ali posle niza reakcija i naše organizacije i drugih organizacija civilnog društva ta komunikacija je vidno poboljšana, što možemo da vidimo na primeru komunikacije takvih uputstava tokom aktuelnog talasa pandemije. Međutim, i pored tako opšte „mobilizacije“ nedostaju rezultati. Brojni su razlozi za to. Pre svega zna se da nedostaje politička volja među Albancima da se upotreba srpskog jezika institucionalizuje, dakle da institucije počnu da rade na dva jezika. To je za njih možda i jako skupo jer je neophodno da se čitav sistem pripremi, da se zaposle pravi prevodioci, ali ono što jeste možda najalarmantnije jeste činjenica da to nije u skladu sa njihovom nacionalnom agendom, kazao je Marinković.

M. S.

Izvršni direktor NVO „Link“ iz Kosovske Mitrovice

Marko Rakić: Migracije mladih su veliki problem

U istraživanjima koje smo sprovodili i mi i neke druge organizacije koje se bave životom mladih ljudi uvek je jedno od pitanja „gde vidite sebe u narednih pet godina“ i uvek preko 50 odsto ispitanika, nekada i oko 70 odsto njih, odgovori da vidi sebe van Kosova. Kada pričamo o srpskoj zajednici, najčešći odgovori su da vide sebe u centralnoj Srbiji, Beogradu, poručio je Marko Rakić, izvršni direktor nevladine organizacije „Link“ iz Kosovske Mitrovice, govoreći o problemima migracija mladih i nezaposlenosti na Kosovu kojima se bavi ta organizacija.

Upitan da li „Link“ saraduje i sa organizacijama kosovskih Albanaca, sagovornik Danasa je kazao da se te saradnje najčešće zasnivaju na projektima i vrlo su profesionalne, bez emocije u smislu da neko posmatra svog partnera u poslu na osnovu etničke pripadnosti.

- Mi kao organizacija ne ograničavamo prostor ljudima koji žele da steknu nove veštine, nema ograničenja u tom smislu - ni Ibar niti bilo šta drugo nije prepreka. Otvoreni smo za sve, imamo pripadnike i romske i albanske zajednice, najviše, naravno, imamo ljudi iz srpske zajednice jer smo na severu Kosova. Dakle, postoje organizacije sa kojima saradujemo, ali nas ne objašnjava saradnja sa organizacijama, već saradnja sa ljudima, bez nekih predrasuda na osnovu etničke pripadnosti. 'Artaton' je recimo bio međuetnički projekat“, navodi Marko.

Odgovarajući na pitanje veruje li da je u skorije vreme moguće pomirenje Srba i Albanaca na Kosovu, Rakić je naveo: „Neću reći ništa novo, ali, nažalost, mislim da političke odluke i dalje najviše utiču na to. To me vrlo često deprimira. Mi imamo puno primera

„Manimo se tumačenja virusa“

„U periodu pandemije volim da šaljem jednu, jedinstvenu poruku, a to je da se manemo tumačenja virusa, da se manemo tumačenja lekara i nadržekara i da ono što svi treba da radimo jeste da pokušamo da zaštitimo sebe i svoju porodicu. Mislim da je to recept za pobjedu. To je moja poruka i mladim ljudima i starijima, i svima“, istakao je sagovornik Danasa.

dobre saradnje i komunikacije, gde to ide u odličnom smeru, ali posle bilo koje političke odluke bude veoma primetno zahlađenje odnosa među tim ljudima koji su već nešto radili.“

- Recimo, hiljadu koraka napred bude učinjeno, pa dođe jedna politička odluka i bude tri hiljade koraka unazad. To je veliki problem. Mislim da budućnost odnosa Srba i Albanaca zavisi od toga, i čitao sam neka istraživanja na takvu temu. Većina ljudi smatra da je to jako teško ostvarivo. Opet kažem - sve to potpiruju političke odluke, odnosno situacija koja proističe iz izjava, iz medija, koje, naravno, kontrolišu političari, konstatovao je Marko Rakić.

M. S.

Aktivista civilnog sektora iz Prištine

Ron Đinovci: Kosovo „izvozi“ doktore u Nemačku

Moderna istorija Kosova zapravo je istorija prištinskog univerziteta, rekao je Ron Đinovci, aktivista civilnog sektora iz Prištine. Upitan koliko je visoko obrazovanje napredovalo na Kosovu u poslednjih dvanaest godina, on je odgovorio da su imali razoren sistem visokog obrazovanja. Prema njegovim rečima, za ljude koji ne znaju i mlađu generaciju, Slobodan Milošević je zabranio univerzitet od 1989. do 1999. godine.

Đinovci je ukazao da deset godina Kosovo nije imalo visoko obrazovanje, te da je to bila samo improvizacija u podrumima privatnih kuća.

- Univerzitet u Prištini je veoma važan, on je najveća visokoobrazovna institucija na Kosovu. Bio je zaista opustošen zbog nepotizma i korupcije, međutim u prethodnih tri do pet godina počinje da se oporavlja. Govorim konkretno o Univerzitetu u Prištini jer on predstavlja devedeset procenata visokog obrazovanja na Kosovu, objasnio je Đinovci.

On je zaključio da celo Kosovo zavisi od Univerziteta u Prištini, te da je moderna istorija Kosova zapravo istorija prištinskog univerziteta. Na pitanje koji su najpopularniji fakulteti na Univerzitetu u Prištini, Đinovci je kazao da su to godinama unazad bili pravo i ekonomija, da su imali hi-

Visoka stopa nezaposlenosti

Upitan da li mladi ljudi na Kosovu posle završetka studija mogu lako da pronađu posao, Đinovci je odgovorio da nipošto ne mogu. On je naveo podatak da nezaposlenost na Kosovu za ljude do 25 godina iznosi 54 odsto, te da je to samo zvanična brojka. „To znači da su u tu brojku uključeni samo oni koji su otišli na biro rada i prijavili se kao nezaposleni, što nam govori da taj broj može da ide i do 70 procenata. Ne ki od tih ljudi rade kao konobari na primer, znam da je tako i u Beogradu kao i bilo gde drugde. Oni rade bez ugovora, nemaju radnička prava, penziono osiguranje. To se naziva 'crno tržište' i to ih čini još ranjivijim“, ukazao je Đinovci.

ljade studenata, ali da su ljudi sada shvatili da njihove diplome nisu vrednovane na tržištu rada.

- Ako me pitate koji su najbolji fakulteti na Univerzitetu u Prištini, začudo, ali to su Medicinski, Poljoprivredni i Fakultet prirodnih nauka. To su fakulteti koji imaju najveći naučni učinak na prištinskom univerzitetu. Moja organizacija (ORCA) bavi se akademskim integritetom i kako bismo mogli to da radimo mi proveravamo koliko radova profesori objavljuju u internacionalnim naučnim časopisima. Utvrdili smo da ova tri fakulteta imaju najveći broj naučnih članaka po profesoru, naveo je Đinovci.

On je dodao da Kosovo „izvozi“ doktore u Nemačku i postavio pitanje celom regionu kako je moguće da možemo da „proizvodimo“ doktore, a da naše ekonomije ne mogu da proizvode stvari koje je lakše napraviti i da se takmiče sa Evropom.

M. D. M.

Uređuje: Marija Stojanović

Novinari: Miloš D. Miljković, Marija Stojanović

Korektura: Ana Rončević

Foto: Facebook, Twitter, Medija centar

Prelom: Aleksandar Milošević

Direktorka Nove društvene inicijative iz Kosovske Mitrovice

Jovana Radosavljević: Polovina Srba ne vidi budućnost na Kosovu

Dijalog koji je trenutno u toku i za koga je neizvesno kako će se i kada završiti, ne otvara ljudima mogućnost da dugoročno planiraju život na Kosovu, poručila je Jovana Radosavljević, direktorka Nove društvene inicijative iz Kosovske Mitrovice. Kako je navela, posle 20 godina neizvesnosti i nejasne političke situacije, incidenata i ozbiljnih trzavica, jako je teško za mlade da vide budućnost na Kosovu.

- Ne samo za mlade, nego generalno za srpsko stanovništvo na Kosovu, tako da više od polovine njih ne vidi sebe u budućnosti ovde. Kažem, u skladu sa okolnostima u kojima se u trenutku nalazimo, jer konkretne po-

litičke okolnosti koje imamo se odražavaju na sve ostale sfere života, rekla je Radosavljević.

Kada je reč o preduzetništvu i privatnim biznisima, Radosavljević je ukazala da su oni na veoma niskom nivou, ne samo zato što ljudi ne vide budućnost na Kosovu, već i zbog toga što postoje ozbiljne administrativne i zakonske začkoljice u celom tom procesu.

- Govorimo o nekom o sistemu koji nije u potpunosti iskristalisan. Na primer, preduzetnici imaju velike poteškoće da dobiju kredite, zato što banke ne daju iz političkih i bezbednosnih razloga. Još jedna veoma bitna stvar jeste da je glavni izvor pri-

manja za srpsko stanovništvo na severu Kosova u suštini javna administracija, odnosno državne institucije i rad u njima. Na taj način se osigurava neko privremeno materijalno rešenje za ove ljude, ali ne nudi dugoročno rešenje, niti mogućnost napredovanja u profesionalnom smislu, kazala je ona.

M. D. M.

Platforma za izgradnju poverenja

Upitana šta je Platforma za izgradnju poverenja na Kosovu, Radosavljević je odgovorila da je to ideja koja je proizašla iz Foruma za izgradnju poverenja koji je organizovan u maju mesecu 2018. godine. Prema njenim rečima, taj forum je organizovao UMNK, koji je tada okupio oko 200 ljudi sa Kosova iz različitih sfera: civilnog društva, politike, akademije, biznisa i religijskih ustanova. „Oni su se skupili u šest tematskih grupa i radili na izradi konkretnih preporuka koje bi u tim oblastima doprinele izgradnji poverenja. Govorim o oblasti pravde, slobode medija, ekonomije, obrazovanja... Jedna od preporuka koja je nekako prožimala sve ove grupe bila je da treba da postoji određena platforma koja sve te napore i inicijative treba da stavi na jedno mesto. Tako da smo mi imali tu sreću da kao NSI dobijemo taj prilično zahvalan zadatak“, objasnila je Radosavljević.

